

Juliana Mrvová

Narodená 13. 10. 1979 v Bratislave.

1994 – 1999 Francúzsko-slovenské bilingválne gymnázium, Bratislava
 1999 – 2005 Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava (Mgr. art.)
 2000 – 2001 Ateliér malby a iných médií, prof. D. Fischer
 2001 – 2005 4. ateliér, prof. I. Csudai
 2005 – 2008 Doktorandské štúdium, Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava
 (odbor voľné umenia, školiteľ prof. I. Csudai)
 Vystavuje od roku 2001, žije a pracuje v Bratislave.

Samostatné výstavy a autorské prezentácie

- 2014 From Memel to Rome (host' Zuzana Fajta, kurátor Silvia L. Čúzyová), Galéria Magna, Piešťany, SK
- 2013 Herbár času/Juliana Mrvová, Jana Farmanová. Industrial Gallery, Ostrava, CZ
 Vertikálna krajina – Horizontálne putovanie (hostia Broňa Schragge a Milan Vagač), Galéria Čin Čin, Bratislava, SK
- 2012 Juliana Mrvová – Incredible Journey of Amadeo Prolongado into the Noman's Land, Galéria Photoport, Bratislava, SK
 Juliana Mrvová na Moste – As viagens dos descobrimentos, Wanick Gallery, Brno, CZ
- 2011 Sny Mandragory/Mandragora Dreams, Galery Artotéka, Bratislava, SR
 Montrouge 2010 – 2011 (Mrvová, Sedlačík), Galéria Francúzskeho inštitútu, Bratislava, SR
 Juliana Mrvová: 55 jours/55 days/55 dní, Montrouge, JCE, FR
- 2010 Juliana Mrvová: Deleuze na pláži, Kabinet, Bratislava, SR
- 2009 Bezčasie, Galerie Kabinet T, Zlín, CZ
 Stories from the Golden Sands (Mrvová, Mihál), Fytomedia, Bratislava, SR
- 2008 Medzi mestom a prírodou (Mrvová, Czinege, Sedlačík, Čerňušák), Galéria umenia, Nové Zámky, SR
 Medzi mestom a prírodou (Mrvová, Czinege, Sedlačík, Čerňušák), Make up Gallery, Kasárne, Košice, SR
- 2007 Workshop 001 (Mrvová, Bartošová, Czinege), Tranzit dielne, Bratislava, SR
- 2007 Drawings/Kresby 2005 – 2007, Ex café, Bratislava, SR
 Juliana Mrvová, Bonjour, Bratislava, SR
- 2006 B.I.O. Sentiment (Mrvová, Bartošová), Galérie ad astra, Kuřim, CZ
 Pláž (Mrvová, Czinege), Galéria mladých NG, Nitra, SR
- 2003 Filozofická fakulta UK, Bratislava, SR
- Skupinové výstavy (výber)**
- 2013 Aperto Due, Castello di Apricale, Apricale, IT
 JCE en résidence..., Médiatheque de Montrouge, Ville de Montrouge, Paris, FR
 Art D No 1, Dom umenia Bratislava a Stredoslovenská galéria Banská Bystrica, SK
 Visual Inspiration, Tampere, FI; Moskva, RU; Riga, LV
 Podozrivý voľný čas, Open Gallery, Bratislava, SK
- 2012 Camac open studios, Camac, Marnay-sur-Seine, FR
 Výstava v koniarni kaštieľa Mojmírovce, Mojmírovce, SK

- 2011 Diela z rezidencií, Montrouge, Paris, FR
Septembrový zber, Young Slovak Painting, Gallery Caesar, Olomouc, CZ
Drawing as Thinking 2, Galéria U dobrého pastiera, BKC, Brno, CZ
Maľba/Painting, Oravská galéria, Dolný Kubín, SR
Jeune création européenne, Biennale of Contemporary Art, Hospitalet, Barcelona, ES
Jeune création européenne, Biennale of Contemporary Art, Janov, IT
- 2010 – 2011 Maľba po maľbe/Painting after Painting, SNG, Bratislava, SR
- 2010 Jeune création européenne, Biennale of Contemporary Art, Salzburg, AU
Jeune création européenne, Biennale of Contemporary Art, GMB, Bratislava, SR
Drawing as Thinking, Galéria Medium, Bratislava, SR
- 2009 Tuhnoucí forma s měkkými okraji – zbírka Marek, Galerie Blansko, CZ
MALiarsko SOcharsky OBJEKT, Galéria 4D, Galanta, SR
Maľba VÚB 2009, Dvorana Ministerstva kultúry SR, Bratislava, SR
Jeune création européenne, Biennale of Contemporary Art, Ville de Montrouge, Paris, FR
11+1, Dom umenia NOC, Bratislava, SR
Selection 11.1, Galerie Václava Špály, Praha, CZ
Tranzit Martin Bratislava, Turčianska galéria, Martin, SR
- 2009 Pozrite si, čo máme nové, Nitrianska galéria, Nitra, SR
- 2007 Nájdí 10 rozdielov, Galéria Priestor, Bratislava, SR
Felix Culpa, Walsh, Bicek, Czinege, Mrvová. Bast'art galery, Bratislava, SR
Maľba 2007, Klarisky, Bratislava, SR
- 2006 Prievan v súčasnom umení, Galéria P. M. Bohúňa, Liptovský Mikuláš, SR
Prievan v súčasnom umení, Galerie U zlatého prstenu, Praha, CZ
- 2006 Mladá maľba: Bartošová – Czinege – Čerňušák – Gáberová – Mrvová, Galéria Jána Koniarka, Trnava, SR
Mrvová, Bartošová, Czinege, Galéria Guba, Bratislava, SR
...Seeds..., Tranzit dielne, Bratislava, SR
Maľba 2006, Klarisky, Bratislava, SR
- 2005 Večne hladní, Tranzit dielne, Bratislava, SR
Prievan v súčasnom umení, Štátna galéria Banská Bystrica, SR
- 2004 Vůně levhartí kůže, Moravská galerie, Brno, CZ
Světliny (Czinege, Bartošová, Mrvová, Sedlák), Galerie Na bidýlku, Brno, CZ
- 2001 Prieskum z Prieskumu, Považská galéria umenia, Žilina, SR

Ceny a nominácie

- 2007 1. cena v súťaži Maľba 2007, cena Nadácie VÚB za maliarske dielo pre mladých umelcov, SR
- 2009 finalistka Strabag Art Award, Viedeň, AU
finalistka súťaže Maľba 2009, Nadácia VÚB, Bratislava, SR
- 2006 finalistka súťaže Maľba 2006, Nadácia VÚB, Bratislava, SR

Umelecké rezidencie

- 2014 Chelva, Bosch & Simons, Azoque 1, Chelva, ES
Trvanie: 12. 2. – 25. 2. 2014
- 2013 Atelier A, Apricale, IT
Trvanie: 1. 10. – 13. 10. 2013
- 2013 Dom u Gazdov, Périphérie centrál, obec Dúbravica, SK
Trvanie: apríl – august 2013
- 2013 Nida Art Colony/Nida Menos Kolonija, Nida, LT
Trvanie: 1. 2. – 30. 3. 2013
- 2012 Camac, Centre D'art contemporain, Marnay-sur-Seine, FR, 1. 3. – 30. 3. 2012
- 2011 Montrouge (dans le cadre de JCE – Jeune Création Européenne de la Ville de Montrouge /JCE – Young European Creation), FR. Trvanie: 10. 1. – 3. 3. 2011

Zastúpenie v zbierkach

Nitrianska galéria, Nitra, SR
Olomoucká galerie umění, Olomouc, CZ
Zbierka Richarda Adama, Wanieck Gallery, Brno, CZ
Zbierka Marek, Brno, CZ
Zbierka VÚB, SR

Účasť na štipendijných pobytoch v zahraničí

2002 Universidad Veracruzana, Xalapa, Mexico (február – júl)

Kontakt

juliana@julianamrvova.com, tel.: 00421 908 201 507
www.julianamrvova.com; facebook: juliana mrvova artist
Adresa: Juliana Mrvová, Pražská 5, 811 04 Bratislava, Slovakia

Juliana Mrvová: Incredible Journey of Amadeo Prolongado into the Noman's Land.
Rezidenčné centrum Camac, Marnay-sur-Seine, Francúzsko. Foto:Juliana Mrvová

Juliana Mrvová: Ptovanie krajinou (srdca), 2013, tuš, akvarel, prírodné pigmenty na plátne, 380 x 980 cm.
Autorka pri realizácii maľby, Dúbravica 2013. Foto: Andrej Poliak pre Periférne centrá, Dúbravica.

Juliana Mrvová: Putovanie krajinou (srdca), 2013. Exteriérová realizácia v obci Dúbravica na stene potravín Jednota (v rámci projektu Periférnych centier), celok a detail. Foto: Andrej Poliak.

If Juliana Mrvová lived in the past, she would embark on the *Beagle* and sail with Darwin to the Galapagos Islands

The author renders the painter's brief yet precise artistic profile, accentuating her work, conceived as "a discovery of new worlds".

"I consider art as a discovery of new worlds"**Juliana Mrvová in interview by Beata Jablonská**

"It's also about our capacity to look and to read a painting. When looking at an installation, we almost automatically expect to see something intellectual and when looking at a painting, we see a nice object, although in reality it is very often vice versa. What is known as conceptual art can also be very formal and decorative, and conversely, a painting can be concept-based or conceptual." [...] "I still work with photography; it's interesting for me, because it's a new way to look at the world, it's been around for only a little bit more than a hundred years. Photography taught us to see the landscape – framed by the photographic rectangle (viewfinder) – in a different way, to view the world along the lines of a photographic image. We are often unaware of this shift, but its ubiquity and our urge to record and archive interesting or beautiful moments impact the way we look at them. At the same time, photography does not only depict reality, it also interprets it – through the photographer and through the characteristic technical possibilities of photography, e.g. deformation of perspective that is being created." [...] "Yes, drawing is still more important to me. It has probably always been. The hand's imperfection opens the door for subconscious processes; the drawing is more intimate and instant, there's less control of reason." [...] In Camac I would sit by the window all day, watch the Seine and add a few dots and lines here and there. I would think a lot before taking another step, or just let it be and return to it the next day. The city is full of stress and hustle, telephones ring and you're constantly on the move. However, in Camac, there was the village, the river, the herons, the rain. There was time for books, the old house. The mistletoe on the trees and I was the mistletoe king. It was like coming back, something that is within me without me analysing it rationally. The drawings were emerging as a follow up to my walkabouts and sketches, but I did not strictly adhere to anything, the anatomy of a flower, or the exactness of a landscape, it was all rather guided by memories or by memory – by reminiscence of forms and shapes, as I called it in my diploma and dissertation papers. The eye wanders the image and on the basis of the spots it revives the memories of what it knows."

Keby Juliana Mrvová žila v minulosti, nasadla by na lod' *Beagle* a ako kresliar by putovala s Darwinom na Galapágy

Juliana Mrvová na jednu z otázok tohto Profilového bloku odpovedala, že svoju tvorbu prirovnáva k skúmaniu nových svetov. Aj keď táto veta patrí k zvyčajnej slovnej výbave väčšiny umelcov rozprávajúcich o svojom diele, v tomto prípade má svoju váhu. Okrem toho, že Juliana Mrvová patrí k tým výtvarným umelcom, čo rozumejú slovu, je aj tou, pre ktorú je spoznávanie a poznanie podstatou životnej a tvorivej harmónie. Táto nie až taká bežná rovnováha je však v jej živote skutočne prítomná. Rozhodla sa strieďať život v meste s dlhodobými rezidenčnými pobytmi na odľahlých a civilizačne okrajových miestach, lebo, ako hovorí: „v meste je stres a zhon, zvonja telefóny... a tam je veľa času, rieka, volavky, dážď, čas na knihy..."¹

A práve „tam“ v posledných rokoch vytvorila maľby a kresby, ktoré jej tvorbe nielen dodali exotický nádych, ale sú aj očakávaným vykročením, ktoré sa v konečnom dôsledku ukázalo ako potvrdenie jej doterajšej umeleckej cesty. Dá sa povedať, že práce z jej nedávnych rezidenčných pobytov tvoria nateraz aj hlavnú líniu jej tvorby. Minulé leto strávila v stredoslovenskej dedine Dúbravica, kde v rámci aktivít občianskeho združenia Periférne centrál pracovala na projekte veľkorozmernej maľby nazvanej *Putovanie krajinou (srdca)*. Zámerne som použila slovné spojenie „pracovala na projekte“, pretože dúbravický obraz nie je len stopou maliarkinej ruky a mysle, ale nesie v sebe možno viac ako len maliarsku pamäť daného miesta. Miesto ju vyprovokovalo k experimentovaniu s rastlinnými farbivami miestnej vegetácie – bazy, orechov, kurkumy a ílu, ktorými nahradila niektoré priemyselne vyrábané farby. Aj všetky následné technické a logistické operácie, od natiahnutia plátna na rám po jeho zavesenie na stenu obchodu Jednota, sa stali vzrušujúcou udalosťou miestnej letnej sezóny. Splynúť s miestom, teda stať sa súčasťou akéhokoľvek verejného alebo súkromného priestoru, je cieľ patriaci navonok k tým jednoduchším, ale nie pre každé dielo takým samozrejmým. Zaiste, umelecké zámery majú rôzne ciele, tie Julianine sú však postavené na citlivej vnímanosti a rešpekte k nie až tak samozrejmému vzťahu diváka a výtvarného diela.

Čas prežitý s krajinou bol zásadný aj v jej predchádzajúcich rezidenčných pobytach vo francúzskom Camacu pri Marnay-sur-Seine a lotyšskej Nide. Rušný mestský život vymenila za takmer pustovnícku existenciu v samote maľovania, kreslenia, písania, rozmyšľania, pozorovania. Samota jej vytvorila čas a priestor

na sebazpozorovanie a rozpaätávanie sa, čím sa jej kresba stala abstraktnejšou, odkazujúcou na krehkú intimitu. Neboli to už záznamy reality, ale skôr pocity a dojmy videného a zažívaného, čo si aj sama zapísala: „Keď sa vraciam z výpravy, snažím sa kresliť podľa pamäti. Potom mám na zemi dlhú rolu, na ktorú to zapisujem ako text. Už úplne oprosté od reality.“

Možno už jej posledná väčšia retrospektívna výstava v brnianskej Wanieck Gallery v roku 2011, nazvaná *As viagens dos descobrimentos*, čo v portugalčine znamená pomenovanie námorných výprav za novými neznámymi krajinami, bola nielen spätným pohľadom, ale aj naznačením budúcich perspektív. Bola predpoveďou jej nových kresieb a malieb už ako „osobných cestovateľských máp“. Väčšina vystavených diel boli obrazy s príbehom, ktoré ho nezobrazovali ako zážitok z konkrétnej krajiny či autorkinej mysle. Odvolávali sa na fotografie, ktoré si z nejakých dôvodov vybrala ako predobrazy svojich malieb. Ten ktorý výjav bol pre ňu vždy prvou vetou v dialógu, v ktorom ona pokračuje držiac sa síce prvej vety, ale voľne smerujúc k literárnym, filozofickým a politickým témam. V jej tvorbe je fotografia určitým typom laboratória, do ktorého vchádza vždy po nové a nové inšpirácie. Raz ju zaujíma fotografický spôsob pozerania sa na svet, ohrozený fotografickým hľadáčikom, inokedy objavovanie fotografických chýb – preexponovanej svetelnosti alebo rozostreného záberu. Inšpirácia chybným rozostrením a preexponovaním v jej prvých maliarskych sériách *Zabudnutých záhrad* (2004) vystupuje ako svetlo, ktoré „pohlčuje tvary a zanecháva len roztrhané škvrny farby na veľmi svetlej ploche“. Je zrejmé, že kreslenie a maľovanie je súčasťou Julianinho citového a intelektuálneho prežívania sveta v podobách, ktoré si ona hľadá, alebo naopak, oni si hľadajú ju.

Pôvodne som chcela začať úvodom, ktorým sa zvykne uvádzať jej maliarska tvorba späť s razantným nástupom maľby v roku 2000. Píše sa, že aj keď patrí k seabavedomej maliarskej generácii, ktorá na slovenskú výtvarnú scénu vstúpila ešte počas štúdia na Vysokej škole výtvarných umení, je tak trochu výnimkou, ktorá potvrdzuje pravidlo. Do svojich malieb neprijala agresívny jazyk okolitého mediálneho sveta, typický pre vtedajšiu mladú maľbu, ale vedome smerovala skôr k nenápadným a prehliadaným zónam reality. Jej maliarska reč postavená na precíznej a subtilnej kresbe, jasných lazúrnych farbách bola skôr „tichým“ znovuobjavovaním maľby v jej prirodzených vlastnostiach... Tolk na začiatok, pokračovanie v nasledujúcom rozhovore.

1 Autorkou všetkých citovaných výrokov je Juliana Mrvová.

Juliana Mrvová: Seeking the Moose on the Beach, 150 x 300 cm, kresba na papieri, 2013. Foto: Ján Viktorín

Juliana Mrvová: Pohľad do výstavy „Incredible Journey of Amadeo Prolongado into the Noman's Land“, Galéria Photoport, 2012 (celá séria kresieb nesie tento názov). Foto: Adam Šakový

Juliana Mrvová: Lode na plytčine (after Aleš), 2013, akryl na plátne, 130 x 170 cm

Juliana Mrvová v rozhovore s Beatou Jablonskou

„UMENIE POVAŽUJEM ZA SKÚMANIE NOVÝCH SVETOV“

Obr. vľavo: Juliana Mrvová: Oyster Fields, 150 x 200 cm, akryl na plátne, 2010
Obr. vpravo: Juliana Mrvová: Deleuze na pláži, 180 x 230 cm, akryl na plátne, 2009

Beata Jablonská: Tak často spomínaný návrat maľby na slovenskú výtvarnú scénu sa v našom kontexte už raz a navždy spája s prvou várkou študentov čerstvo utvoreného Štvrtého ateliéru na Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, pod vedením Ivana Csudaia. Ty patíš k jadrú aktérov, ktorí už v priebehu štúdia, teda po roku 2001, výrazne vstúpili do diania na domácej výtvarnej scéne. Nástup mladej maľby vystupoval s „novou tvárou“, predovšetkým s veľkými formátmi, akrylovou maľbou a odvolávaním sa na digitálne prostredie, či už ako pomôcky pri príprave, alebo vizuálneho vzoru. Keď sa však pozrieme na tvoju tvorbu, a je jedno, či tú ranú, alebo súčasnú, táto všeobecne rozšírená charakteristika ju určite nevystihuje. Kde sa v spätnom pohľade na toto obdobie vidíš ty?

Juliana Mrvová: Myslím, že s návratom maľby je to tak trochu preháňanie. V deväťdesiatych rokoch a na začiatku nultých rokov, keď som začala študovať, boli na scéne viacerí maliari, nielen z generácie osemdesiatych rokov ako Ivan Csudai a Laco Teren. Z mladších nezabúdam napríklad na Dorotu Sadovskú alebo Janku Farmanovú. Je však pravda, že keď som prišla v roku 2000 na VŠVU, väčšinou sa podporovali skôr konceptuálne alebo fotografické projekty. Také boli aj moje prvé školské diela – inštalácia, fotografická inštalácia a prvý rok u Ivana Csudaia

Juliana Mrvová: 23. augusta, ruka lámuca lietadlo, 170 x 220 cm, akryl na plátne, 2011

aj fotografie pripomínajúce akvarelovú maľbu. Záujem o fotografický obraz mi zostal doteraz, ale môj odchod z vtedy konceptuálne ladeného ateliéru prof. Daniela Fischera ovplyvnilo najmä to, že som sa na VŠVU hlásila s predstavou, že budem maľovať obrazy – veľké obrazy. Keď sme aj s kolegom Martinom Sedlákom prestúpili, okolo Ivana Csudaia už existovalo jadro budúceho Štvrtého ateliéru. Boli to ľudia od nás o ročník nižšie, teda tí, ktorí absolvovali s Ivanom prvácky kurz maľby: Erik Sille, David Baffi, Michal Czinege. My sme sa k nim pridali v treťom roč-

níku a tiež Andrea Bartošová. Bolo nám spolu myslím dosť dobre a doteraz sú to moji kamaráti. Prostredie ateliéru ma utvrdzovalo v správnom rozhodnutí, našla som partnerov na rozhovory o maľbe a umení všeobecne.

Beata Jablonská: *Aká bola atmosféra „tvojho“ prostredia, v ktorom si sa vtedy pohybovala? Nemyslím len samotný „školský ateliér“, ale vôbec, kultúrne, spoločenské a ľudské prostredie „tvojich“ študentských nultých rokov?*

Juliana Mrvová: Našu tvorbu prirodzene, ovplyvňoval Ivan Csudai, v ateliéri sa veľa o obrazoch hovorilo, o konkrétnych detailoch a nuansách. Rovnako so spolužiakmi, ako aj s pedagógom, neskôr sme ako doktorandi diskutovali s mladšími kolegami o ich maľbách. Myslím, že je celkom správne volať naše vtedajšie spoločstvo „generácia“. Čo máme spoločné určite nie je to, ako sa občas ozývalo, že maľujeme rovnako. Akurát sme mali v tom období na škole podobné názory a podobné východiská pre maľbu; to nás spájalo, a preto sme boli na scéne výrazní. Zrazu tu bola celá skupina ľudí, ktorá sa vrhla do skúmania maľby v jej najrôznejších podobách. Nebol to jeden človek, bola to skupina ľudí, preto to bolo viditeľnejšie. Ivan Csudai priviedol do školy (okrem iných umelcov, literátov a filozofov) aj svojho priateľa Laca Terena, ktorý nám naše veci ako vtedajším tretiakom hneď skritizoval, ale keďže to boli zaujímavé myšlienky, vyhľadávali sme ho aj ďalej – Andrea Bartošová, ja či Mišo Czinege. Aj dnes je kopec mladších ľudí, ktorí mu radi ukážu svoje veci a vypočujú si jeho názor. Povedala by som to tak, že nás ovplyvnilo aj čosi, čo pretrvalo z osemdesiatych rokov – energia robiť veľké a nové veci. Keď som okolo roku 2000 videla výstavu *Traja z pekného páru* v SNG, presne si pamätám pocit, že po viacerých dosť depresívnych výstavách na slovenskej scéne sa mi konečne zdalo, že takéto umenie ma baví. Je to niečo živé, čo by som chcela sama robiť. Určite ma zaujalo aj zmyšľanie umelcov z Česka ako Stanislava Divíša či Jaroslava Rónu, ktorých som mala možnosť stretnúť. A, potom texty a rozhovory s maliarmi, ktorých, bohužiaľ, osobne nepoznám. Napadá mi David Hockney – *That's the way I See it*, denníky Imra Weinera-Kráľa, katalógové texty a rozhovory v Parkete s Katharinou Grosse, Petrom Doighom, Lucom Tuy-masom, Danou Schutz, čítanie textov o fotografii a maľbe. Je toho veľa. A samozrejme, pozeranie zaujímavých maliarskych výstav, najmä v zahraničí.

Beata Jablonská: *Témy tvojich vtedajších obrazov boli spočiatku akoby vytiahnuté z nepovšimnutých a vtedy ignorovaných zón. Navyše, tvoja maliarska reč – pútičkárka kresba a lazúrne a zároveň žiarivé jasné farby – bola prihlásením sa ku kategórii krásneho v maliarskom obraze, čo bola v tom čase viac-menej zapovedaná a „kontroverzná“ téma. Smerujem k tomu, že tvoje maľby boli prijímané nejednoznačne a neraz s rozpakmi ako niečo sentimentálne, niečo čo sa dotýka gýča, niečo čo je na hrane „lahkého“ umenia vhodného do obývačiek a bankových kancelárií. Nechcem ovplyvňovať tvoju odpoveď, ale nebolo to tým, že tvoje obrazy naozaj prehovárali rečou, ktorá možno provokovala svojou zdanlivou poetickou elementárnosťou a ľudia nerozumeli, čo takouto maľbou sleduješ?*

Juliana Mrvová: Je zaujímavé sledovať, aké boli diskusie o maľbe v rokoch 2001 a 2003 a aké sú teraz, najmä keď sa niekedy ocitnem na prieskume v škole.

Juliana Mrvová: Gefangen in der Kloake, 180 x 250 cm, 2012

My sme museli čeliť oveľa silnejšej kritike, zo všetkých strán. Výsledkom však bolo oveľa presnejšie formulovanie našich programov a koncepcií tvorby. Dnes sa často diskusia zasekne pri formálnych problémoch, až ma to prekvapuje. To, čo bolo u nás kritizované, je úplne prirodzene prijímané ako možná cesta. Často sa dnes hovorí o akejsi „čistej radosti z maľovania“, čo však ja nepovažujem za dostatočný dôvod na vznik obrazu! Je dobre, že sa na obrazy pozerá oveľa fundovanejšie ako predtým (napríklad v prostredí VŠVU), keď sa pozeralo iba na tému a málokto sa vyjadroval k realizácii a jej adekvátnosti. Na druhej strane, my sme väčšinou mali stanovený presný koncept na celú sériu diel, ktorý sme dodržali a snažili sme sa ho čo najpresnejšie verbalizovať. Aj preto sa mi zdá komické, že moja tvorba bola vnímaná ako formálna a niektorými kritikmi považovaná aj za dekoratívnu. Dnes vznikajú oveľa dekoratívnejšie maľby a už to nikoho nešokuje. Môj zámer to však v skutočnosti nikdy nebol. Mojou témou nebolo „maľovať kvetiny“, ale záhrady, priestory, miesta vytvorené človekom a často ním nakoniec opustené. Mojou témou boli špecifické vlastnosti fotografického obrazu. Svetlo, ktoré pohlcuje a formuje tvary existujúce vo svete. Zaujímal ma technický obraz vo svojej poškodenej a nedokonalnej podobe. Schopnosť fotografie zaznamenať

realitu, jej „nerealistickosť“ a tak ďalej. V praktickej diplomovej práci som sa zaoberala záhradami ako miestami, kde sa človek stretáva s prírodou v zmysle, že tu vládnu obaja. Nebudem sa brániť, keď niekto povie, že je to poetické, lebo poetickosť súvisí s tým, ako ukladám formy na obraze. Niekedy sú ako slová v básni. Ale nemyslím si, že to musí byť nutne dekoratívne a už vôbec nie bez témy a bez reakcie na vývoj a dejiny umenia... Občas sa mi stane, že až keď si ľudia prečítajú moje texty, povedia: „Aha, až teraz som pochopil, o čom to je.“ Je to trochu aj o našej schopnosti pozerieť sa a čítať maľbu. Keď vidíme inštaláciu, akosi automaticky očakávame čosi intelektuálne, a pri maľbe vidíme pekný predmet a často je to v skutočnosti naopak. Aj takzvané konceptuálne umenie vie byť veľmi formálne a dekoratívne a naopak, maľba konceptná či konceptuálna.

Beata Jablonská: *Tvojim slovám sa dá rozumieť ako hľadaniu jedinečnosti maľby a kresby práve vo vzťahu k jej okoliu, predovšetkým digitálnemu, technickému, fotografickému. Ale nielen v prvoplánovom vzťahu vzájomnej závislosti, ale aj zo súvislostí navonok neviditeľných a nevýrazných. Napríklad tvoj záujem o chybné, preexponované fotografie, kde svetlo pohlcuje to, čo je zobrazené, a zanecháva „roztrhané škvrny farby“, ako si niekde výstižne povedala. Alebo rafinované odkazy na realitu rozpoznateľné vo výbere námetov tvojich obrazov. Na realitu ako virtuálny priestor literárneho, filozofujúceho, prírodného, ale aj na výsosť osobného sveta. Čo je prvým impulzom, čo ťa vedie pri vyhľadávaní týchto „neopozieraných“ situácií?*

Juliana Mrvová: S fotografiou pracujem stále a je pre mňa zaujímavá, pretože je to nový spôsob pozerania sa na svet, ktorý tu je iba niečo cez sto rokov. Fotografia nás naučila vidieť inak krajinu – ohraničenú fotografickým obdĺžnikom (hľadáčikom), naučila nás pozerieť sa na svet v intenciách fotografického obrazu. Tento posun si často ani neuvedomujeme, ale jej všadeprítomnosť a naše nutkanie zaznamenávať a uchovávať zaujímavé alebo krásne momenty ovplyvňuje, ako sa na ne pozeráme. Fotografia pritom realitu nezobrazuje, ale tiež interpretuje, a to nielen vďaka tvorcovi – fotografovi, ale aj vďaka svojim charakteristickým technickým možnostiam, napríklad deformáciou perspektívy, ktorá tu vzniká. Nezaujímajú ma však len okrajové efekty technického obrazu ako rozostrenie a preexponovanie, tie som používala v predchádzajúcom období, teraz ma viac zaujíma príbehová rovina fotografického záznamu. A najmä jej schopnosť/neschopnosť uchovávať to, čo vidíme. Príkladom nového prístupu je obraz *Deleuze na pláži* (2009), ktorý zobrazuje sediacu mužskú figúru v krajine. Názov nás navádza myslieť si, že je to filozof Gilles Deleuze, ale z čistého pozorovania obrazu vidíme iba k nám chrbtom posadenú figúru v dozadu miznúcej krajine, zrejme pri mori alebo v zátok. Nevieme, kto to je, kde sa výjav odohráva, ani v akom čase. Oblečenie určuje možno storočie, ale určite nie desaťročie atď. Postava je malá vo veľkej krajine. Je to samota človeka v prázdnom, možno ešte takmer nedotknutom svete. Kniha Gillesa Deleuzea *Pusté ostrovy* môže byť asociáciou, ktorá sa nám vybaví... Ale nemáme dôkaz. Fotografia zobrazuje iba časť reality, vypovedá o nej len to, čo nám umožní vidieť, ostatné si domýšľame. Tu ma práve zaujíma *ne-zobrazovanie* fotografického cliché. Fotografia svet okolo (tzv. realitu) nezaznamenáva realisticky. Je to iba obraz – iba sa to podobá na svet, nie je to jeho odtlačok, aby som sa dotkla textu

Juliana Mrvová: Girl from Goa, 130 x 160 cm, akryl na plátne, 2012

Suzanne Sontagovej. A ak aj je odtlačkom, je to odtlačok nejasný a rozfúkaný vetrom. Mohla som si vymyslieť, že je to Deleuze, aj keď pravdou je, že na internete sa táto fotografia volala Gilles Deleuze. Ale to tiež môže byť fikcia. Samotný obraz je maľovaný v plánoch, akoby bez perspektívy, respektíve podľa čínskej či japonskej perspektívy, keď ploché plány za sebou naznačujú priestor. Používam takýto spôsob ukladania plôch za sebou – je to protiváha k lineárnej perspektíve takej typickej pre fotografiu. Fotografia bez línií je fotografia bez perspektívy. *Deleuze na pláži* tak zavádza, jeho názov je len ďalšou možnou interpretáciou obrazu, ktorý môže byť iba o téme opustenosti a malosti človeka a veľkosti mora či o budovaní priestoru v plánoch. Iný príklad je obraz *23. augusta, ruka lámuca lietadlo* (2011). Výjav je romantický, západ slnka a malé postavičky „niečo riešiacie“ okolo sochy na podstavci. Dosť neostre a nepresné, viac-menej poetické, na prvý pohľad. Výjav a dátum je v skutočnosti o niečo temnejší – je to Kadáfího pád a obľúbené miesto, kde dával príhovory, stojac pred sochou ruky lámucej americkej lietadlo. Názov to môže naznačovať, ale fotografia to opäť nezobrazuje. Takýchto „príbehových obrazov“ podľa fotografií, ktoré zobrazujú iné, ako bola ich pôvodná funkcia (dokumentačný materiál), mám niekoľko. *Dharavi, Bidonville 213 hektárov* (2009) je indická chudobná štvrť, ktorú zbúrajú a na jej mieste postavia golfové ihrisko.

De la révolte (2007) sú kláštory v Pakkokhu, odkiaľ mníchov vyhnala armáda. Červená na plášťoch je hustá červená hmota farby pripomínajúca zasychajúcu krv. Spôsobom maľovania sa snažím evokovať napätie, že za zdánlivo nevinným obrazom je dosť ťažký príbeh. To je jedna z možností využitia „nezobrazovania“ fotografie. Posledný z tejto príbehovej série obrazov je *Gefangen in der Kloake* (2011). Zobrazuje hromadu stavebnej sutiny, obrovských betónových trámov, látok a kovových drôtov naskladaných na seba po zrútení stavby. Dolu pod touto desivou kopou sa v malej kovovej vaničke hrajú deti. Okolo sa na šnúrach suší bielizeň. Výjav ilustroval text o súčasnej situácii v pásme Gazy. Stavebný chaos nadviazal aj na moje staršie série inšpirované búraním fabrických budov v okolí môjho ateliéru na Zlatých pieskoch. Táto staršia séria *Places we Live in* (2008) je o melanchólii zo straty niečoho starého, čo tvorilo rámec sveta nášho detstva a čo pomaly prestáva existovať.¹

Beata Jablonská: *Svoju monografickú a istým spôsobom aj retrospektívnu výstavu v brnianskej Wanieck Gallery v kurátorskej koncepcii Silvie Čúzyovej si pomenovala inšpiratívne asociatívnym názvom As viagens dos descobrimentos, čo v portugalčine znamená pomenovanie námorných výprav do nových neznámych krajín. Ponúkaj takto kľúč na čítanie tvojich obrazov?*

Juliana Mrvová: Názov je kľúčom v tom, že považujem umenie ako také za skúmanie nových svetov. Inšpiroval ma však najmä pobyt v umeleckom centre Camac v dedine Marnay-sur-Seine blízko Paríža, kde som – čítajúc Darwina – robila prieskumné výpravy do okolia, a z ktorých som si robila kresby a textové zápisy. Vznikli kresby – mapy, ktoré boli zároveň príbehmi. Mnohé nové obrazy sú najmä príbehmi. Od opustených pláží, kde je človek sám so sebou a s morom, s niečím, čo ho prevyšuje, prišlo zrazu aj na lode, cesty, skúmania neznámych svetov. Súvisí to aj s mojou láskou k objaviteľským výpravám, počas ktorých vznikali krásne kresby novoobjavených druhov rastlín a živočíchov. Keby som žila v minulosti, rada by som nasadla na loď Beagle a ako kresliar putovala s Darwinom na Galapágy – to je taký detský sen... Obraz *Blue Rocks* (2012) z výstavy vo Wanieck Gallery je práve takýmto mojím objaviteľským obrazom. Ale „výskumné výpravy“ sa výstavou vo Wanieck len začali. Sú to aj výpravy do vnútra, ďalej od racionálneho a možno späť v čase do detstva, možno k niečomu viac osobnému a neracionálnemu. Názov výstavy kresieb z Camacu v Galérii Photoport v Bratislave to naznačuje: *An Incredible Journey of Amadeo Prolongado into the Noman's Land – Neuveriteľná cesta Amadea Dlhého do zeme nikoho*. Je to asociácia na knižku *Dobrodružný Simplicius Simplicissimus*, prvý cestopis vôbec. Celé je to tak trochu zložené zo symbolov, ktoré vytvárajú príbeh. Amadeo Prolongado existuje, zem nikoho tiež, ale dôležité pre mňa bolo skôr nie úplne racionálne budovanie obrazu či kresby. Ukladala som vedľa seba rozličné, často nesúvisiace odkazy a znaky alebo prvky symbolizujúce niečo z denných „objaviteľských“ výprav do okolitej krajiny, ktoré som si zaznamenávala do malého skicára. V ateliéri som z toho skladala kresby už nesúvisiace s realitou, ale s tým, čo to zanechalo v mojich predstavách a vizuálnych spomienkach.

Juliana Mrvová: Blue Rocks, 180 x 220 cm, akryl na plátne, 2012

Beata Jablonská: Tvojou srdcovou záležitosťou je kresba. Tvarovo prostá, akoby vo vlastnom „intuitívnom výskume“ jej výrazových možností hľadáš najzákladnejší tvar reality, ktorá ňa obklopuje, zasahuje, očaruje... Aj v mailovej korešpondencii, ktorú sme spolu viedli počas tvojho rezidenčného pobytu v Marnay-sur-Seine, si napísala: „Predtým som vychádzala z reality, vždy som použila nejaký element, zväčša to boli vedecké kresby z nazbieraných kníh. Tu nie sú knihy, sú tu rastliny, ľudia, veci, ale akoby všetko je vo mne, absolútne interný svet.“ Zdá sa mi, že tento tvoj vtedy „pustovnícky“ pobyt potvrdil na jednej strane tvoje hľadanie najelementárnejších záznamov videného a prežitého a na strane druhej bol výrazným krokom tvojho odpútania sa od objektívneho smerom k intímnemu pocitu, až abstraktnému zvnútorňovaniu tvojich nálad. Navyše si začala zverejňovať a vystavovať aj svoje textové poznámky a denníkové záznamy.

Juliana Mrvová: Áno, kresba je pre mňa stále dôležitejšia. Ale asi vždy bola.

Nedokonalosť ruky umožňuje podvedomé procesy, kresba je intímnejšia a okamžitejšia, je tu menšia kontrola rozumu. Kresbové série, rovnako ako texty, vznikajú už od samého začiatku. Na výstave kresieb vo Photoporte, kde boli aj *Lettres à Beata – Listy Beate* (2012) sa ma ľudia začali pýtať, prečo som texty predtým nevystavila. Som však presvedčená, že to isté, čo je obsiahnuté v textoch, je aj v obrazoch a kresbách. Len v texte je to v literárnej rovine a v kresbe v obrazovej, vždy to bolo prítomné v oboch, putovanie, túžba, detské sny a príbehy. Nikdy som sa nesnažila robiť na prvý pohľad šokujúce alebo inak kontroverzné veci. Moje pozorovania sú skôr efemérnejšie a menej nápadné. Aj napriek svojej „neviditeľnosti“ však boli aj erotické či veľmi osobné, ale aj teoretické v zmysle analýzy obrazu atď. V písaní textov a v kreslení som najčastejšie pokračovala počas rezidenčných pobytov. Dlhé prechádzky zimnou krajinou a zasneženými dunami v litovskej Nide minulý rok priam navádzali k meditatívnej nálade a k denníkovým záznamom. Moja kamarátka, kurátorka Sacha Waldron ich nazvala niečo medzi „travelógom“, denníkom a kolážou. Podobným kolážovaním som vytvárala aj veľkorozmerné kresby. V knižke *Deleuze na pláži* (2010), ktorú som vydala s textami priateľov literátov, sa spojenie textu a obrazu myslím podarilo. Každý si vybral obraz a reagoval viac-menej literárne. Je to pre mňa oveľa zaujímavejšie ako mať katalóg s textami o veciach, ktoré ich popisujú. Zaujímajú ma skôr asociatívne reakcie, ako aj to, že jeden umelecký žáner podnieti ďalší. Medzi textami v knižke sú aj poviedky a básne, len dva sú viac „teoretické“, vyjadrujúce sa k vybranému obrazu. Čím nechcem povedať, že neuznávam výtvarnú kritiku, práve naopak, tu ma však bavilo postaviť vedľa seba obraz a text, napríklad filmovej teoretičky Márie Ferenčuhovej, ktorá napísala zaujímavé porovnanie obrazu *Wind*, s vybranými filmovými scénami.

Beata Jablonská: Si maliarkou, ktorá tvorí nielen v intímite svojho ateliéru, ale skúša tvorivo existovať na rôznych miestach sveta. Čo presne pre teba znamenajú rezidenčné pobyty, v čom je tvorba na izolovanom mieste odlišná od tvojho bežného prístupu?

Juliana Mrvová: Na rezidenciách som mala oveľa viac času a všetko sa vyvíjalo samé. Nenútila a netlačila som na kresby, jednu malú som mohla pomaličky robiť aj týždeň. V Camacu som celý deň iba sedela pri okne, pozerala sa na Seinu a pridala zopár bodiek a čiarok. Dlhý čas som len premýšľala, kým som niečo ďalšie spravila, alebo to nechala tak a na druhý deň sa k tomu vrátila. V meste je stres a zhon, zvoní telefóny, presúvate sa. V Camacu bola dedina, rieka, volavky, dážď. Čas na knihy, starý dom. A imelo na stromoch, a ja som bol kráľ imela. Bol to návrat, niečo, čo je vo mne bez toho, aby som to racionálne analyzovala. Kresby vznikali na základe prechádzok a skíc, ale nič som nedodržiavala, anatómiu kvetu, presnosť krajiny, bolo to skôr podľa spomienky či podľa pamäti – rozpamätávania sa na formy a tvary, ako som to nazvala už pri mojej diplomovej a dizertačnej práci. Oko putuje po obraze a na základe škvrn sa rozpamätáva na to, čo pozná. Spája škvrny a spomína si na krajinu, na záhradu. Alebo na kresbe sleduje dráhy ciest a riek. K týmto kresbám nepovažujem za nutné dávať analýzy a vysvetlenia, to je aj dôvod, prečo som ich vystavila s „poetickými“ textami – denníkovými záznamami a poznámkami, ktoré boli písané ako listy. Určite, návrat k detskému spontánne-

Juliana Mrvová: Žukaru, 140 x 160 cm, akvarel, tuš a pastelka na plátne, 2013

mu vyjadrovaniu je zložitý. Neraz je to aj póza. V Camacu sa mnohé zosilnilo, bolo tam *more* času. Vracala som sa k túžbam a snom z detstva a redukovala som kontrolu rozumu. Aj to však podvedome, neurčila som si to ako úlohu. Ale k odchodu od racionálneho a objektívneho to v mojej tvorbe smerovalo už dávno...

Beata Jablonská: *Patríš k tým umelkyniam, ktoré sprevádza celoživotná túžba po poznaní. Myslím si, že aj keď tvoje maľby klamú diváka svojím „krehkým a emotívnym telom“, si predovšetkým typom analytickej autorky. Dokonca si aj prvou absolventkou doktorandského štúdia na VŠVU v Bratislave v roku 2008 s dizertačnou prácou Prístupy k maľbe pod vplyvom technických obrazov. Aké miesto v tvojej tvorbe zaujal tento typ štúdia a ako a či vôbec ovplyvnilo tvoju vtedajšiu tvorbu?*

Juliana Mrvová: Doktorandské štúdium bolo pre mňa najmä možnosťou ďalšieho vzdelávania sa. Okrem toho ma zaujímalo písanie teoretického textu, ktorý je jeho súčasťou. Človek sa v bežnom živote ťažšie prinúti k teoretickému štúdiu a mňa ešte stále baví študovať. Okrem toho je doktorandské štúdium možnosťou

Juliana Mrvová: Švytury, 120 x 140 cm, tuš, akvarel, pastelka, akryl na plátne, 2013

komunikovať s mladšími autormi, doteraz si cením získané kontakty s vtedajšími druhákmi – Andrejom Dúbravským, Katkou Janečkovou, Adamom Šakovým. Vidieť ich rané roky tvorby bolo pre mňa podnecujúce aj pre úvahy o maľbe ako takej. Okrem toho je toto štúdium samozrejme aj časom na vlastný výtvarný výskum – len čo je človek mimo školy a musí sa viac venovať prežitiu, inej práci a povinnostiam, ocení koncentrovaný čas, ktorý mu doktorandské štúdium poskytuje. Určite to však nie je pre niekoho, koho absolútne nezaujímá teória. Doktorát by už mal byť naozaj aj vedeckým výskumom... Snažím sa nájsť možnosť ďalej študovať aj teraz, ale zatiaľ sú to len jazyky, pokus o viedenský PhD. mi zatiaľ nevyšiel. Možno sa ešte naskytne nejaká zaujímavá možnosť.

Beata Jablonská: *Pamätám si ťa z jedného školského prieskumu niekedy v roku 2003 ako sprevádzaš návštevníkov od obrazu k obrazu a zanieťovanie vysvetľuješ jeho pointu. Nešlo len o tvoje maľby, ale predovšetkým o práce tvojich vtedajších spolužiakov, ktoré si už vtedy dokázala komentovať, vysvetliť a zaradiť do kontextu. Neskôr si*

Juliana Mrvová: Wind, 180 x 240 cm, akryl na plátne, 2010

stála za výstavou *Večne hladní* v tranzit dielňach v Bratislave, ktorá sa dá považovať za prvé generačné a verejné vystúpenie mladej malby. Tvoja úloha vtedajšej koordinátorky bola reakciou na neprítomnosť (už chronickú) teoretikov – rovesníkov, alebo prirodzene vyplynula z potreby nestáť a čakať, ale byť tvorcom diania na scéne? Vlastne už od začiatku svojej umeleckej kariéry pracuješ v dvojúlohe umelkyne a tej, „čo stojí v pozadí“. Okrem „úradníckych“ a organizačných povinností v tranzit dielňach, kde si pracovala do jesene 2013 (tranzit.sk), si bola iniciátorkou nového programu *Hangár* (od roku 2009) – priestoru, ktorý sa výhradne orientoval na uvádzanie výstav najmladšej, prevažne maliarskej generácie umelcov.

Juliana Mrvová: Je to naozaj tak, že projekt *Večne hladní* vznikol v dôsledku nedostatku reakcií publika, či už odborného, alebo laického. Keď som písala tento svoj prvý projekt, málokto z nás samostatne vystavoval. Nebola to len prezentácia 4. ateliéru – okrem mojich kolegov z ateliéru tu vystavovali aj Marcel Mališ či Majo Grolmus, ktorých diela som si cenila. A vystavovali s nami aj kolegovia z Prahy a Viedne. Tranzit vtedy otvoril prvú výstavu v priestoroch na Zlatých pieskoch v novembri 2004. Na marec 2005 sa pripravovala veľká výstava Júliusa Kollera a medzitým vznikol voľný priestor, takže *Večne hladní* sa mohli uskutočniť práve

tu. Prišlo naozaj nesmierne veľa ľudí a práve tu výstava splnila účel – predstavila mladých umelcov ako progresívnu skupinu čo najväčšiemu počtu divákov. Pri organizovaní výstavy mi pomáhala veľa ľudí, bol to taký začiatok mojich organizačných aktivít. Dôležitou pre mňa osobne bola výstava Júliusa Kollera v tranzite v marci 2005, keďže som mala to šťastie, že som sa mohla zúčastniť na jej príprave, čo pre mňa bola veľká skúsenosť a zážitok. Julo Koller bol nielen schopný reagovať na naše diela, ktoré pri prípravách videl, a diskutovať s o niekoľko generácií mladšími autormi o tom, čo robia, ale najmä bol ochotný komentovať svoje vlastné veci v priebehu inštalovania. Spolu s Michalom Czinegem sme asistovali pri inštalácii. Okrem tejto činnosti som stále mala kopec výstavných plánov s mojimi kolegami. Jednou takouto výstavou bol aj náš projekt *Drawing as Thinking* prezentovaný v Galérii Medium a neskôr v brnianskej Galérii mladých, kde som prvýkrát vystavovala kresby.² Dôvodom na organizovanie výstav bol nielen zdanlivý nedostatok reakcií odborného publika a menšia možnosť vystavovať ako majú napríklad študenti teraz, keď je veľa malých a často umelcami vedených galérií, ale aj moja účasť na dianí na VŠVU v rámci doktorandského štúdia. Tu som videla od seba mladších umelcov a zaujímavé nové prístupy, a tak vlastne vznikol nápad s *Hangárom*. Umožniť študentom urobiť relatívne rozsiahlu samostatnú prezentáciu mimo priestorov školy. Momentálne je mojím cieľom viac sa venovať svojim projektom ako skupinovými výstavami a organizovaním, ale ako sa poznám, určite sa tomu ani tento rok nevyhnem. Teraz už necítim takú potrebu vyplňať nejakú medzeru na scéne ako to bolo na začiatku, takže sa venujem len projektom, ktoré ma naozaj bavia a sú blízke mojej tvorbe. A začína ma veľmi zaujímať vytváranie výstav na základe kolaboratívnych projektov a spoluprác, akou bola napríklad minulý rok výstava v Galérii Čin Čin s Milanom Vagačom a Bronkou Schragge či výstava v Magne so Zuzou Fajtou.³ Najviac ma však potešil minuloročný (leto 2013) projekt s Periférnymi centrami v Dúbravici, ktorých pozvanie si nesmierne cením. Ich aktivity sú pre mňa jedným z najzaujímavejších spojení umenia s bežným životom v slovenskej dedine, ekologickými myšlienkami a vzdelávaním ľudí nielen v tom, čo všetko môže byť umenie, ale aj ako zachovať tento svet aj pre budúcnosť aspoň trochu pekný. Moje exteriérové dielo *Putovanie krajinou (srdca)* hovorí nielen o mojom osobnom vzťahu k Dúbravici, ale je spleťou malých nenápadných príbehov, ktoré môžu byť blízke nielen publiku v Bratislave, ale dúfam aj ľuďom, ktorí sa okolo obrazu 4 x 10 m motali pri jeho príprave a komentovali ho po osadení na stenu obchodu Jednota. Projekt sme volali Jednota a naozaj k jeho vytvoreniu bolo treba spojiť viac rúk a hláv dokopy. Dúfam, že sa mi ešte podarí podobným spôsobom reagovať na lokálnu situáciu a vytvoriť viac *site specific* vecí, keďže ma tento prístup čoraz viac zaujíma.

Poznámky:

1. Tieto obrazy spolu s kresbami boli vystavené v roku 2009 na autorkinej prvej samostatnej výstave *Bezčasie* v Baťovom areáli v Zlíne v Galérii Kabinet T.
2. *Drawing as Thinking*, Galéria Medium, Bratislava 2010. Vystavujúci autori: A. Bartošová, M. Czinege, M. Gáberová, M. Luurinen, M. Pascoe-Mikyšková, J. Mrvová, R. Sedlačík.
3. *Vertikálna krajina – horizontálne putovanie*, Galéria Čin Čin, Bratislava.